

Världens kamp mot militärbaser

Och den skada baserna orsakar under 2025

WORLD BEYOND WAR.org
a global movement for a world at peace

Världens kamp mot militärbaser

Och den skada som baserna orsakar under 2025

Av World BEYOND War 14 juli 2025

SAMMANFATTNING

Utländska militärbaser expanderar. Ett fenomen som skapats av en enda nations militär (och de fortsätter bygga fler), men 18 andra nationer har nu också militärbaser utanför sina egna gränser.

I denna rapport granskar vi antalet baser, så som de visas i **World BEYOND Wars Military Empires Visual Guide** (<https://worldbeyondwar.org/military-empires>) ett onlineverktyg som låter er snurra jorden runt, zooma in, klicka på en bas och få ytterligare information. Av 1 247 utländska baser i världen, vid nuvarande räkning, är 877 USA-ägda utländska baser, ett antal som inkluderar nya baser i flera delar av världen, mest i Skandinavien. Härnäst undersöker vi vilka effekter dessa baser har, vilket inkluderar ökade spänningar, skapar konflikter, underblåser ilska och förbittring, samt ger stöd till impopulära regeringar, vilket minskar demokratin. Andra effekter som diskuteras nedan är upptrappning av vapenkapprustningen, spridning av kärnvapen och enorma miljöskador – inklusive klimatskador.

Att upprätthålla utländska militärbaser är också en stor ekonomisk kostnad.

World BEYOND War | 513 E Main St #1484 | Charlottesville, VA 22902 USA
World BEYOND War | PO Box 152, Toronto PO E, ON, M6H 4E2 Canada
World BEYOND War | CC Unicentro Bogotá Local 2-222 | Apartado Postal 358646
Colombia

www.worldbeyondwar.org - info@worldbeyondwar.org

Startades i januari 2014

Den svenska översättningen är gjord av nätverket Folk Mot DCA

www.folkmotdca.se - folkmotdca@gmail.com

Folk mot DCA startades 2024 – när 17 militärbaser tillhörande USA fick tillstånd att etableras i Sverige.

Vi undersöker växande folkrörelser runt om i världen som arbetar för att förhindra planerade baser och stänga befintliga baser – rörelser som i allt högre grad är i kontakt med varandra och som har uppnått vissa framgångar. Den 23 februari vidtog individer och organisationer runt om i världen samordnade åtgärder för att kräva stängning av alla militärbaser som en del av **Den globala aktionsdagen för att stänga baser**.

I inget fall som vi har funnit någonstans på jorden är en utländsk militärbas resultatet av ett krav från befolkningen i antingen den nation som ockuperar basen eller den nation som är värd för den, än mindre båda. Tvärtom skapas, utökas och underhålls ofta utländska militärbaser trots stark folklig opinion mot dem inom ett värdland eller en del av det, och utbredd okunskap i den ockuperande nationen – okunskap om hur många baser deras regering använder, i vilka andra länder, till vilka kostnader och för vilka angivna syften och faktiska resultat.

Många inslag av militarism har förbjudits genom fördrag, och utländska baser skulle också kunna bli förbjudna. Många baser har stängts och omvandlats till andra ändamål, vilket erbjuder modeller för vad som kan göras med alla utländska baser.

METODOLOGI

World BEYOND War använder en metodisk strategi för att samla in information om utländska militärbaser och förlitar sig uteslutande på offentligt tillgängliga källor snarare än att bedriva markbaserad forskning.

Vi inkluderar citat och länkar där det är möjligt i den detaljerade informationen om varje specifik bas i vårt onlinebasverktyg. När det gäller amerikanska militärbaser förlitar sig World BEYOND War inte enbart på rapporter utfärdade av Pentagon. Istället innehåller rapporten data från ett brett spektrum av trovärdiga medier, akademisk forskning, grävande journalistik och oberoende analyser. Med tanke på den väl dokumenterade vetskapen om att Pentagon släpper ofullständig eller selektivt inramad information – ofta utelämnande av många utländska institutioner – försöker World BEYOND War korrigera detta genom att sammanställa och korsreferera alternativa källor till en centraliserad plattform, inklusive genom sina interaktiva globala baskartor.

För amerikanska baser såväl som för andra imperialistiska makter genomgår datainsamlingsprocessen flera steg. Den inkluderar systematisk granskning av rapporter med öppen källkod, korsverifiering över flera databaser, använder dokument från historisk forskning och arkivdokument samt spårning av lokal och regional nyhetsbevakning som kan rapportera om närvaron eller utbyggnaden av utländsk militär infrastruktur.

Dessutom samarbetar World BEYOND War med domänexperter som antropologen David Vine, en av de ledande auktoriteterna på amerikansk militärbasering. Alla beslut, och alla fel, är World BEYOND Wars egna.

Denna verifieringsstrategi med flera källor och experter gör det möjligt för organisationen att konstruera en mer omfattande, korrekt och transparent presentation av det globala nätverket av utländska militärbaser.

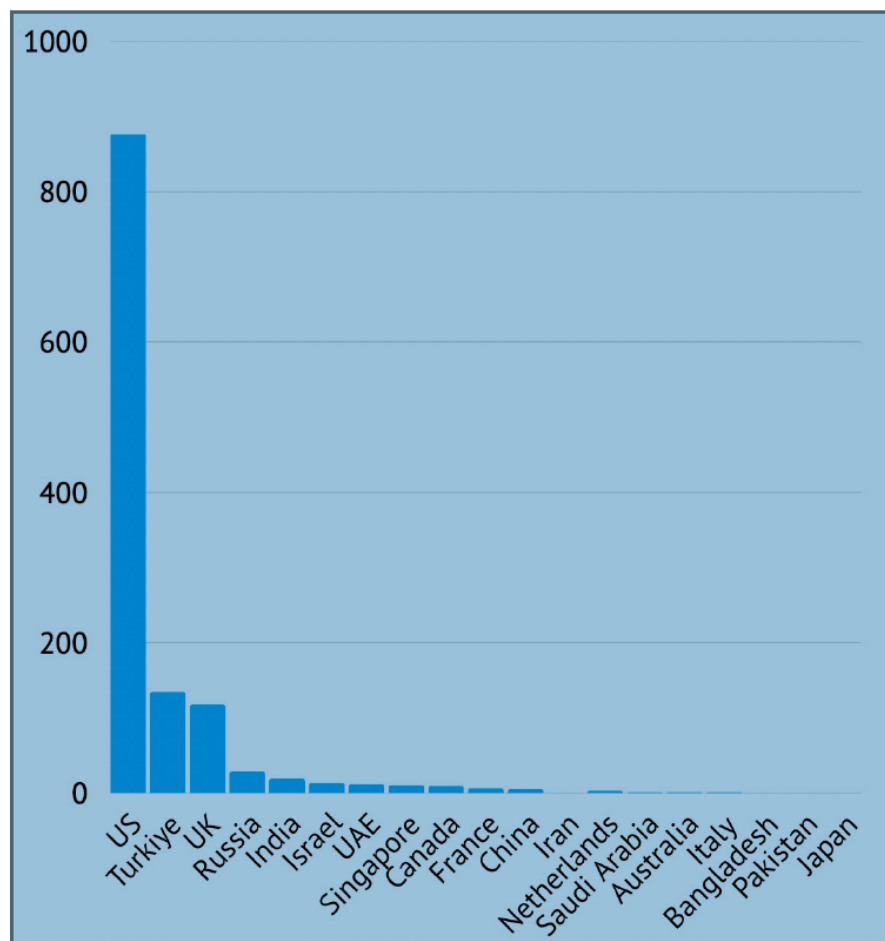
HUR MÅNGA BASER FINNS DET?

Detta är inte en enkel fråga. Det beror främst på att regeringar inte publicerar fullständiga, ärliga och uppdaterade listor över sina utländska militärbaser. Precis som med sina utländska missilangrepp måste man i allmänhet dokumentera dem med hjälp av mottagaren/dem som befinner sig där missilangreppet sker. Baser byggs – de stängs även, men mestadels byggs – och nya fakta om dem framkommer ständigt.

Med en utländsk militärbas avser vi alla installationer, anläggningar eller platser som ligger utanför det operativa landet och som finansieras, drivs, leasas, hyrs eller tillfälligt nås av det landet, även om de också används av värdlandet, och även om de inte formellt är märkta som en bas i det ockuperande landet. Dessa baser rymmer militär personal, vapensystem och/eller logistisk infrastruktur och uppfyller olika funktioner såsom utbildning, informationsinsamling, operativ planering, befäl och kontroll, administrativa uppgifter, vapenförvaring och/eller lansering av attacker.

Vissa av dessa fysiska installationer finns på mark som ockuperats som krigsbyte. De flesta upprätthålls genom samarbeten med regeringar, många av dem brutala och förtryckande regeringar som drar nytta av basernas närvaro. I många fall fördrevs människor för att ge plats åt dessa militära installationer, vilket ofta berövade människorna jordbruksmark, tillförde enorma mängder föroreningar till lokala vattensystem och luften, och skapade strukturer som existerar som en bestående ovälkommen närvaro.

Att upprätthålla utländska militärbaser är till stor del en amerikansk verksamhet. Enligt vår nuvarande räkning har USA 877 utländska militärbaser – långt fler än alla andra nationer på jorden tillsammans.

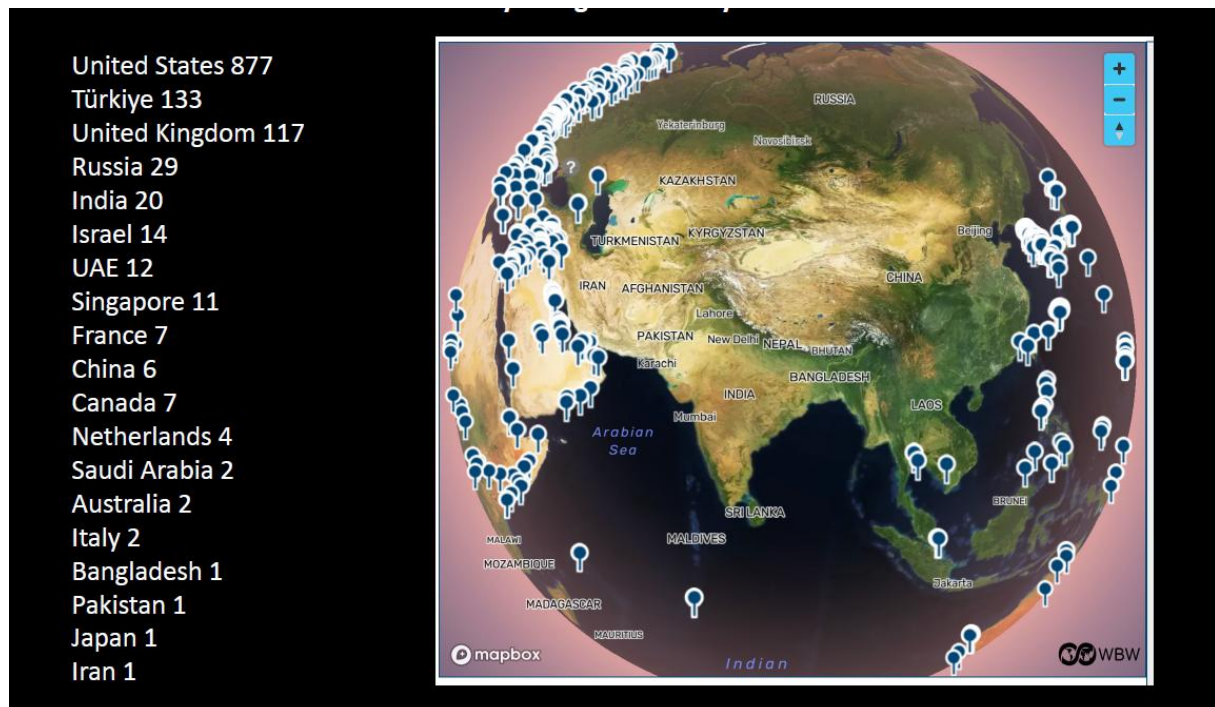

Främmande militära baser listade efter ägarland.

Vissa är små baser, men andra är större än någon som tillhör någon annan nation.

Vissa är enorma inhägnade områden med köpcentra, golfbanor och enkel arbetskraft som utgörs av människor med andra klassens rättigheter på baser i sina egna länder.

Trots nyligen publicerade uttalanden om en "Golden Dome" behöver vi ännu inte inkludera några vapenbaser i yttre rymden i denna rapport.

Medan amerikanska baser finns i 95 länder och i stort sett alla longituder och latituder, har Turkiet, som ligger på andra plats i antal baser, endast baser i nio andra länder – alla i närheten av Turkiet, förutom en i Somalia, inklusive två baser i Libyen, två i Qatar, en i Albanien, en i Kosovo, en i Azerbajdzjan och en på Cypern. Resten av Turkiets baser finns i de delar av Syrien och Irak som ligger närmast Turkiet, där landet har fört krig. Under USA:s krig i Irak och Afghanistan har USA lagt till, och senare stängt, hundratals baser.

Medan Turkiet och USA ibland har varit oense, är de allierade medlemmar i Nato och vapenhandlare, och USA upprätthåller en militär närvaro vid nio baser i Turkiet, varav en förvarar kärnvapen. Den enda nationen på jorden med ens en tiondel så många utländska militärbaser som USA är USA:s närmaste militära allierade, i Nato, inom vapenhandel, som kärnvapenallierad: nämligen Storbritannien.

Storbritanniens baser är spridda över hela världen i 38 länder, rester av ett imperium långt efter dess glansdagar. Några av baserna är gemensamma amerikansk-brittiska operationer, som de på Diego Garcia, Ascension och på andra öar. Av Storbritanniens 117 utländska baser ligger 17 på Medelhavsön Cypern (och används för närvarande för att bistå i det israeliska folkmordet i Gaza), vilket illustrerar en av de många oroande problemen med utländska baser: de kan underlätta åtgärder som den ockuperande nationens egen befolkning motsätter sig.

De sammanlagda utländska militärbaserna för de tre främsta nationerna på listan, alla Nato-medlemmar, uppgår till totalt 1 127. Den fjärde nationen på listan, Natos raison d'être, Ryssland, har 29 utländska militärbaser. Dessa finns alla i 10 länder, alla nära Ryssland, förutom en bas i Sudan. Ryssland har två baser i Vitryssland, en i Moldavien, två i Kazakstan, två i Kirgizistan, två i Tadzjikistan, två i Georgien och en i Abchazien. Resten är mestadels relativt nya utvecklingar och finns i Armenien och Syrien. Denna lista räknar inte nya ryska baser i Ukraina, på grund av brist på bra information. Den definierar inte heller Krim som icke-Ryssland. Att rita om världskartan för att ta med nya territoriella förändringar som en del läsare rimligen kan invända mot skulle vara ett massivt åtagande som ligger utanför ramen för denna korta rapport.

Israel är ett nytt tillskott till listan över nationer med utländska baser, eftersom man nyligen har etablerat 14 baser i Syrien och utökat sin ockupation bortom Palestina. Samtidigt har Frankrike stängt 8 av sina tidigare 15 utländska baser, till följd av att Tchad och Senegal kastade ut den franska militären från sina länder.

Motståndare till militära baser i Litauen i februari 2025

Amerikanska utländska militärbaser

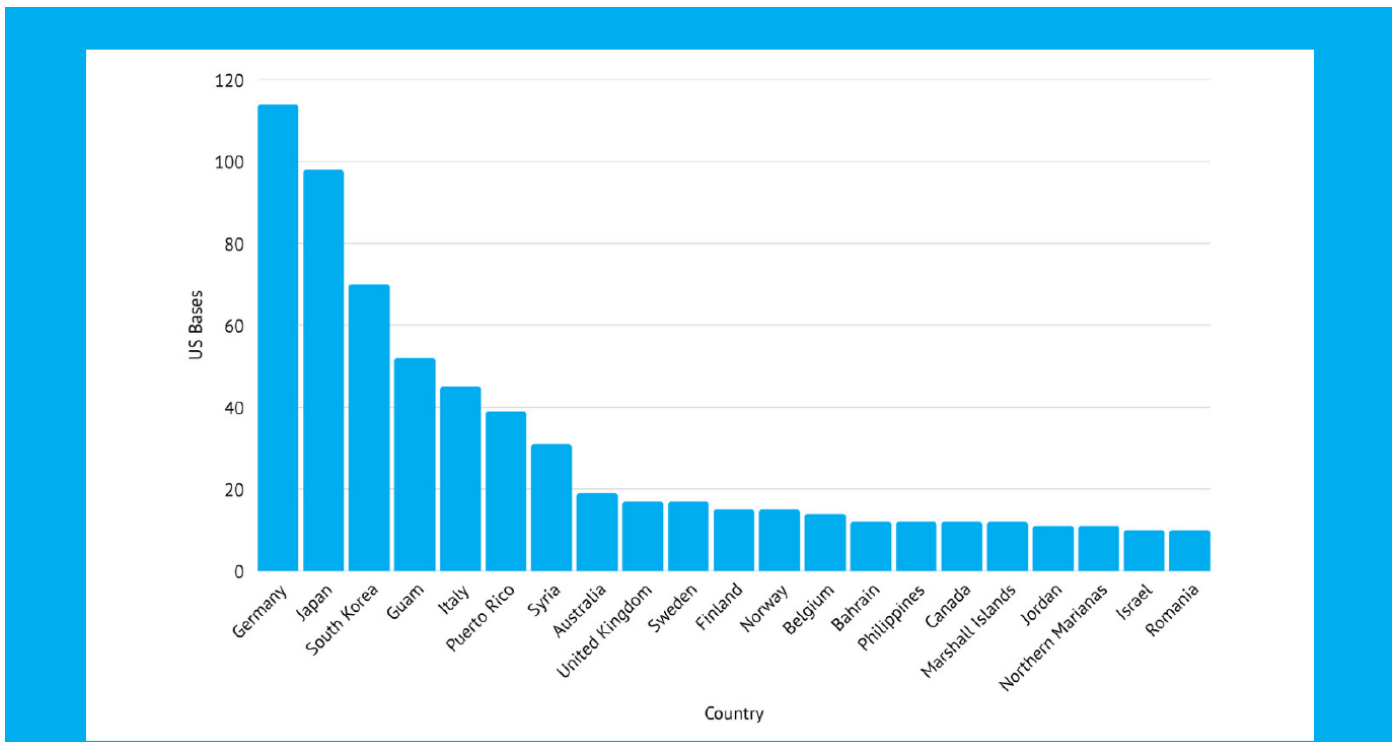
Amerikanska utländska baser är tätt packade i Europa, Afrika, Västasien, Östasien och Stilla havet, samt spridda över Latinamerika och Kanada.

Från Iran till Nordkorea, inklusive Ryssland och Kina, ligger de nationer som oftast diskuteras i fientliga termer av den amerikanska regeringen. Omringade av hundratals amerikanska baser, som sträcker sig i en tjock mur från toppen av Skandinavien, genom de nationer som gränsar till Ryssland och Vitryssland, och hela vägen till Oman. Baser utspridda över Indiska oceanen och Sydostasien, och tätt inklämda av alla i Okinawa, resten av Japan och Sydkorea.

Amerikanska baser i Alaska ingår inte i listan över utländska amerikanska baser, men den amerikanska basen på Grönland gör det – åtminstone för tillfället. Även det demilitariserade Island har två amerikanska baser.

Diagram över länder där USA har sina utländska baser

I diagrammet ingår bara de länder där USA har 10 baser eller fler

Tyskland, som ligger högst upp, och Italien, som ligger femte, leder den amerikanska militära närvaron i Europa, tillsammans med Storbritannien, Sverige, Finland, Norge, Belgien och andra. Den skandinaviska delen av bilden är ny.

Bilden som visas i [World BEYOND Wars Military Empires](#) visuella guide när den är inställd på amerikanska baser som öppnats sedan 2020 är fantastisk:

USA-baser som tillkommit Sedan år 2020

Skandinavien har under de senaste åren blivit överbelastade med amerikanska militärbaser, helt utan den amerikanska allmänhetens vetskap, och utan något meningsfullt stöd – faktiskt, trots betydande motstånd – i Skandinavien. Detta är till stor del ett resultat av kriget i Ukraina, och det förutsägbara, enorma uppsvinget det har gett Nato (vilket kanske förväntades av olika strategier som uppmuntrade ett sådant krig).

USA har också öppnat nya baser i västra Asien, Somalia och Sydafrika, samt i Panama, Puerto Rico och Peru, och i betydande grad i de delar av världen sydost om Kina (inklusive Kina, beroende på hur man ser på Taiwan). Dessa nya baser finns i Taiwan, Filippinerna, Guam, Nordmarianerna, Papua Nya Guinea och Australien. De nya amerikanska baserna i Asien ansluter sig till de hundratals som redan finns där, inklusive de i Japan (främst Okinawa) och Sydkorea (inklusive Jeju Island). Sydkorea, Japan och Guam rankas som nummer 2, 3 och 4 i antal amerikanska utländska baser i världen, och Australien ansluter sig till plats 8 i rankningen. Medan Japan har färre amerikanska baser än Tyskland, hamnar de i toppen av rankningen för amerikanska trupper stationerade i dessa baser (60 049, jämfört med 48 322 i Tyskland). Sydkorea får ytterligare 26 556 och Guam 10 593. Italien och Storbritannien har 15 319 respektive 11 546 amerikanska trupper.

Demonstranter mot utländska militärbaser på Jeju Island i februari 2025.

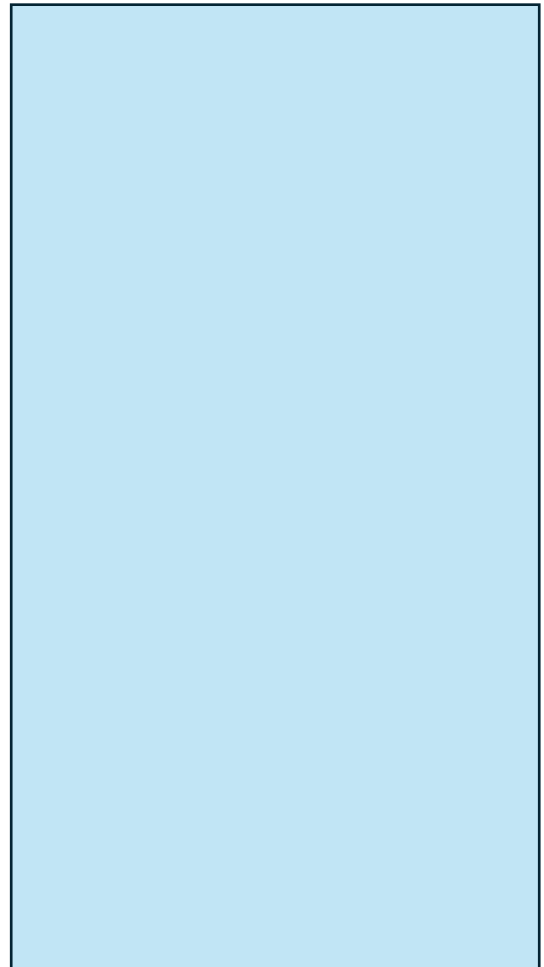
Utländska militärbaser tjänar inte bara till att provocera fram och underlätta krig och kapprustningar, eller till att hävda utländsk kontroll över ett värdlands egen militär. De tjänar också till att stärka en förtryckande värdregerings grepp om sitt eget folk. Amerikanska utländska baser finns i många av de mest förtryckande länderna, där de stöder de våldsamma regeringarna i Bahrain, Egypten, Gabon, Irak, Israel, Jordanien, Oman, Qatar, Saudiarabien, Syrien, Thailand, Uganda och Förenade Arabemiraten, och många andra. Ett dussin amerikanska baser i en liten ödiktatur som Bahrain kan vara en mer framträdande och effektiv närvaro än ett större antal amerikanska baser i en större nation, som till exempel Italien.

Den amerikanska militären använder Nato-alliansen för att utöka sin styrka i världen och har baser i NATO-medlemmar och partnerländer över hela världen. Men vi har identifierat 69 av de amerikanska baserna i vår [Military Empires Visual Guide](#) som formellt Nato-baser. Dessa finns i 22 länder och deras besittningar, som sträcker sig från Grönland, Island och Azorerna till Estland, Lettland, Litauen, Polen, Slovakien, Ungern, Rumänien, Bulgarien, Turkiet och Georgien. I fem nationer används dessa baser i vad många ser som ett brott mot icke-spridningsfördraget av kärnvapen, för att upprätthålla amerikanska kärnvapen i de förmodade icke-kärnvapennationerna Turkiet, Italien, Tyskland, Belgien och Nederländerna.

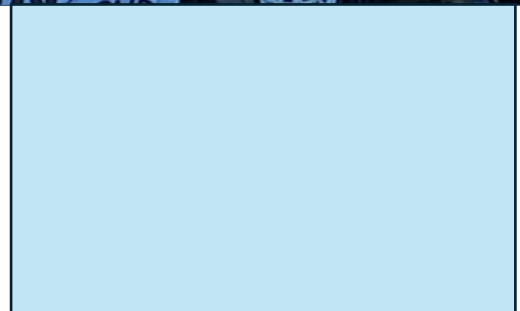
USA flyttar enligt uppgift även kärnvapen till Storbritannien, som redan har egna kärnvapen, medan Ryssland följer samma modell och placerar sina kärnvapen i Belarus. Om det inte innebär något annat, så ökar utländska militärbaser sannolikheten för en kärnvapenolycka, en kärnvapenapokalyps.

Vi har också identifierat 17 amerikanska utländska Baser som drönbaser. Dessa baser, utspridda över Europa, Afrika och Asien, gör dödliga attacker, snabba och enkla, med till synes mindre kostnad för dem som attackerar, samtidigt som de orsakar fruktansvärd skada, spär på fientlighet, lägger grunden för utökade krig (som det "framgångsrika" drönbaserkriget mot Jemen har genererat oändligt dödande där), och sprider teknik för en ny vapenkapprustning som äventyrar oss alla men vars första offer är rättsstatsprincipen.

USA har också länge använt utländska baser som plats för lagstridiga fängslanden och tortyr, och använder dem nu för att deportera människor från USA och hålla dem fängslade utomlands.

Motståndare till USAs kärnvapen i England, april 2025

VILKEN PÅVERKAN HAR UTLÄNDSKA BASER

Underlättar Konflikter

Utländska militärbaser gör det lättare att skjuta upp missiler mot närliggande nationer. Även om sådan kapacitet kan beskrivas som "defensiv", kan ingenting få människorna i regionens andra nationer att tro på det. Amerikanska baser i Rumänien och Polen ökade spänningarna med Ryssland avsevärt, vilket bidrog till starten av kriget i Ukraina. Den amerikanska regeringen påstod att dessa baser, som kunde skjuta missiler långt in i Ryssland, var inriktade på att skjuta ner missiler, eller att de helt enkelt hade uppgifter för amerikanska vapentillverkare, eller att de var rent defensiva. Dessa påståenden fungerade lika bra i Ryssland, som allt som sagts om ryska missiler på Kuba fungerade i USA under Kuba-missilkrisen 1962.

Amerikanska baser och trupper har provocerat fram terrorishot, radikalisering och anti-amerikansk propaganda. Baser nära muslimska heliga platser i Saudiarabien var ett viktigt rekryteringsargument för al-Qaida, och en ursäkt för de kriminella attackerna den 11 september 2001. Baser som byggts som en del av ett så kallat krig mot terrorismen har ingått i en dramatisk och förutsägbar ökning av terrorism.

Brott mot självstyre

Baser gör de områden de är byggda i till potentiella mål för de fiender de provocerar. Detta är ett tema som ofta kommer upp i kampanjer för att förhindra baser. Faktum är att en amerikansk bas kan göra en nation som är värd för den, mer sannolik att bli attackerad än USA självt. En basvärdregering är villig att betala det priset, och även att ge upp sin egen suveränitet. Trots motstånd från folket gick Papua Nya Guineas regering 2023 med på att tillåta amerikanska baser. Nationens konstitution säger att dess suveränitet "inte får undergrävas av beroende av utländskt bistånd av något slag", inklusive "inget investerings-, militärt eller utländskt biståndsavtal eller överenskommelse får ingås som äventyrar vår själv tillit och självrespekt, eller vårt engagemang för dessa nationella mål och principer, eller som kan leda till betydande beroende av eller inflytande från något land, investerare, långgivare eller givare."

Ändå förklarar ett nytt skriftligt avtal med den amerikanska regeringen att amerikanska trupper kan vara baserade där, och landet anstränger sig till och med för att nämna sin konstitution i deklARATIONEN – vilket är typiskt för sådana avtal – att USAs trupper inte kommer att omfattas av nationens lagar: Genom att utöva sitt suveräna privilegium, i enlighet med Papua Nya Guineas konstitution, medger juridiska undantag för medlemmar av en besökande styrka, och erkänner den särskilda vikten för amerikanska myndigheter att behålla disciplinär kontroll över amerikansk personal, samtycker till att amerikanska myndigheter ska ha exklusiv rätt att utöva straffrättslig jurisdiktion över amerikansk personal."

Nationer med utländska baser får inte ens veta vilken typ av provokation eller fara dessa baser kan innebära. Den australiska regeringen har offentligt stöttat den amerikanska regeringens rätt att inte berätta för den australiska allmänheten om det har funnits eller kommer att finnas kärnvapen i Australien. Sådana vapen skulle kunna föras in i Australien, och den kinesiska regeringen eller andra regeringar skulle kunna bli medvetna om det, medan det australiska folket – och kanske även den regering som påstås representera dem – skulle kunna förbli okunnig. Detta är ett recept för motreaktion – för fientlighet riktad mot ett land av skäl som dess befolkning inte har någon kännedom om och definitivt aldrig bett om.

Aktivister mot utländska militärbaser i Australien i februari 2025

Mer provocerande än blotta närvaron av baser, eller massförstörelsevapen på dessa baser, är de "övningar" eller repetitioner för krig som trupper stationerade vid sådana baser tillbringar mycket av sin tid med när de inte är inblandade i krig.

EN USA-bas i Guam i Februari 2025

Att underblåsa kapprustningar

Baser leder inte alltid till krig, men leder mycket ofta till fler baser i närheten, inom nationer som utsetts till fiender, och till en ökad kapprustning där baser bara är en del. Detta gynnar dem som tjänar på basexpansion, men gynnar inte säkerheten. Norrmän motsatte sig den senaste tidens utbyggnad av amerikanska baser i Norge, inte bara för att militarism leder till krig, inte bara för att amerikanska trupper skulle vara immuna mot norska lagar, och inte bara på grund av det landområde som skulle överlåtas till baserna, utan också för att den amerikanska militären nu skulle få tillåtelse att engagera sig i sina "aktiviteter" utanför baserna, i hela den så kallade oberoende nationen Norge.

Faran är mycket verklig att militärbaser skulle kunna skapa ett större krig långt ifrån någon av de nationer som är inblandade i det kriget. Djibouti är ett litet östafrikanskt land med en yta på 23 200 kvadratkilometer, men det innehåller många militärbaser som tillhör Frankrike, Kina, USA, Japan, Tyskland, Spanien och Italien. Det har redan förekommit anklagelser om fientliga handlingar mellan USA och Kina i Djibouti. Dess bisarra samling av ömsesidigt fientliga utländska baser gör Djibouti till ett mål för terrorism/krig. Medan Djiboutis regering tar in över 170 miljoner dollar per år i hyra från utländska militärer, gynnas inte Djiboutis folk, och fattighetsgraden är 79 procent med 42 procent i extrem fattigdom.

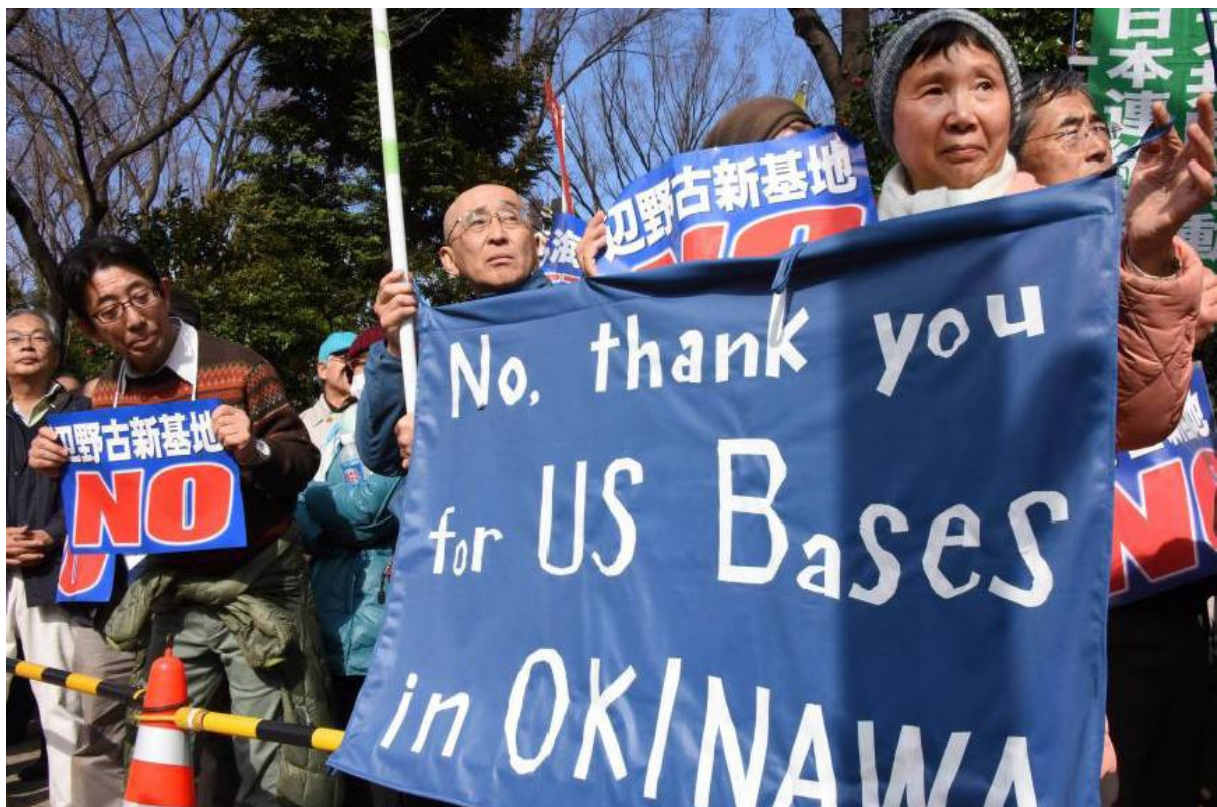
Förstörd miljö

Baser – och vapentillverkningen, transporten av trupper och vapen, krigsövningar och de krig de underlättar – orsakar oåterkalleliga miljöskador. Avgaserna från amerikanska flygplan och fordon orsakar betydande försämring av luftkvaliteten. Giftiga kemikalier från baserna hamnar i lokala vattentäkter, och jetplan skapar enorma bullerstörningar. Den amerikanska militären är den enskilt största konsumenten av fossila bränslen och producent av växthusgaser i världen, men detta erkänns sällan under diskussioner om klimatförändringar. Faktum är att USA insisterade på ett undantag för rapportering av militära utsläpp i Kyotoprotokollet från 1997.

De flesta världslandsavtal ingicks under åren innan många miljöregleringar fanns på plats, och även nu gäller inte de standarder och lagar som har skapats för USA för USAs utländska militärbaser. Det finns inget internationellt regelverk som värdnationer kan tillämpa för att säkerställa att lokala miljöbestämmelser följs. Värdnationer kanske inte ens tillåts, enligt sina avtal med den amerikanska regeringen, att göra inspektioner av de skador en bas orsakar på sin luft, mark och vatten. Amerikanska militärbaser utomlands – liksom amerikanska militärbaser i USA – är en viktig källa till PFAS-föroreningar. PFAS kallas ju för "för alltid"-kemikalier. Problemet är känt, speciellt i Tyskland och på Okinawa.

Den senaste byggnationen av en ny anläggning i Henoko, Okinawa, har allvarligt skadat mjuka korallrev och miljön för olika hotade arter. En liknande historia kan berättas om Jeju Island, Sydkorea, ett område som utsetts till ett "absolut naturskyddsområde" och ett UNESCO-biosfärområde.

Trots starkt motstånd från invånarna på Jeju Island har en djupvattenhamn byggts för användning av den amerikanska flottan. Byggnationen har orsakat irreparabla skador. När en bas återlämnas till värdlandet finns det inga krav på att USA ska sanera de skador som har orsakats, eller ens avslöja förekomsten av vissa gifter som Agent Orange eller utarmat uran. Kostnaden för att sanera bränsle, brandskum etc. kan uppgå till miljarder dollar.

Kwajaleinatollen är en del av Marshallöarna, som under andra världskriget togs från Japan av USA, som om öarna tillhörde Japan, vilket de naturligtvis inte gjorde. USA tog inte bara över dessa öar och byggde militärbaser på dem, utan testade även kärnvapen där mellan 1946 och 1958, ovan mark, i mycket större mängder än i det kontinentala USA, där folket kunde rösta. Folket på Marshallöarna var och förblir koloniala undersåtar. På ön Kwajalein i södra änden av Kwajaleinatollen vräkte USA invånarna och skapade – eller återskapade – en amerikansk förort med amerikanska shoppingställen, golfbanor, basebollplaner etc, plus gratis bostäder så att ockupanterna kunde spara det mesta av sina löner till framtida användning för sina kärnfamiljer. De människor som hade bott i och ägt Kwajalein och andra öar från vilka de förflyttades fick bo på den utarmade, sjukdomsdrabbade slumön Ebeye, varifrån de (om de hade tillstånd från den amerikanska militären) kunde pendla med båt under beväpnad bevakning varje dag för att arbeta på Kwajalein, städa hem, anlägga trädgårdar etc. USA stoppade så småningom kärnvapenproven, vilket de kan komma att återuppta, men de återupptog tester av långdistansmissiler, med sikte på samma hörn av världen från längre bort. Och USA:s president Ronald Reagan insisterade på ett "Star Wars"-missilförsvarssystem, samma hörn av världen blev testområdet. Så denna apartheidstyrda kärnvapenprovö förblev "kritisk" för "nationell säkerhet" långt efter medborgarrättsrörelsen, och även efter den sydafrikanska apartheidens fall. Detta fall är i själva verket inte helt olikt många amerikanska utländska militärbaser som för närvarande är aktiva. En grundlig studie bör göras av attityder till segregation som amerikansk militärpersonal tar med sig hem från perioder utomlands.

Samhällen som skadas

Baserna tenderar att orsaka andra typer av skada i de områden där de är belägna.

De skapar zoner av prostitution, berusning och vårdslöst, kränkande och kriminellt beteende, inklusive sexuella övergrepp och våldtäkt. Utöver de uppenbara, storskaliga katastroferna med flygplan som kraschar in i skidliftar eller byggnader, finns de småskaliga personbrotten som inte kan åtalas av värdländerna och bildar en slags epidemi i vissa områden, såsom Okinawa.

Baserna skapar ensamhet, frustration och kriminalitet och ofta en kultur av överlägsenhet, om inte förakt, gentemot lokalbefolkningen – de människor som talar ett annat språk, har andra seder, själva är underkastade landets lagar och ibland förs till en bas för att utföra enkla arbeten för låg lön samtidigt som de ges andra klassens rättigheter på basen och förbjuds att bo där eller stanna kvar där efter mörkrets inbrott. Detta är kusligt likt reglerna i "sundown towns" i USA, vilka traditionellt krävde att afroamerikaner skulle lämna staden vid solnedgången.

Historier om stöld av marken på vilken baserna ligger, spär på motståndet ytterligare. Under andra världskriget intog den amerikanska flottan den lilla hawaiianska ön Koho'alawe för att användas som vapenprovningsplats och beordrade dess invånare att lämna. Ön har ödelagts. År 1942 fördrev den amerikanska flottan Aleutian Islanders. President Harry Truman bestämde sig för att de 170 infödda invånarna på Bikiniatollen inte hade någon rätt till sin ö 1946. Han lät vräka dem i februari och mars 1946 och dumpa dem som flyktingar på andra öar utan stöd eller en social struktur på plats. Under de kommande åren skulle USA förflytta 147 personer från Enewetak-atollen och alla människor på Libön. Amerikanska atom- och vätebombsprängningar gjorde olika avfolkade och fortfarande befolkade öar obeboeliga, vilket ledde till ytterligare fördrivningar.

På Vieques, utanför Puerto Rico, fördrev den amerikanska flottan tusentals invånare mellan 1941 och 1947, och tillkännagav planer på att vräka de återstående 8 000 år 1961, men tvingades att backa och – 2003 – att sluta bomba ön. På närliggande Culebra fördrev flottan tusentals mellan 1948 och 1950 och försökte avlägsna de återstående fram till 1970-talet. Den amerikanska flottan började se ön Pagan som en möjlig ersättning för Vieques, då befolkningen redan hade förflyttats av ett vulkanutbrott. Naturligtvis skulle varje möjlighet till återvändande försvåras kraftigt av en bas som ockuperade ön.

Från och med andra världskriget och ända fram till 1950-talet fördrev den amerikanska militären en kvarts miljon Okinawaner, eller hälften av befolkningen, från deras mark. Människor tvingades till flyktingläger och tusentals av dem skeppades till Bolivia – där mark och pengar utlovades men inte levererades. År 1953 slöt USA en överenskommelse med Danmark om att avlägsna 150 inughuiter från Thule, Grönland, vilket gav dem fyra dagar på sig att ta sig ut eller möta bulldozrar. De förnekas rätten att återvända.

Mellan 1968 och 1973 landsförvisade USA och Storbritannien alla 1 500 till 2 000 invånare i Diego Garcia, samlade ihop människor och tvingade dem på båtar medan de dödade deras hundar i en gaskammare och beslagtogs hela deras hemland för användning av den amerikanska militären.

På Irland (här en bild från februari 2025) är det många som motsätter sig USAs användning av Shannon-flygplatsen

Det chagossiska folket fördes bort från sin ö med våld och transporterades under förhållanden som jämfördes med slavskepp. Chagossianerna har många gånger vädjat till den brittiska regeringen om att få återvända till sina hem, och deras situation har uppmärksammats i FN. Trots en överväldigande framgång i omröstningen som gjordes i FN:s generalförsamling och ett rådgivande yttrande från Internationella domstolen i Haag om att ön bör återlämnas till chagossianerna, har Storbritannien vägrat och USA fortsätter sina operationer mot Diego Garcia.

Den sydkoreanska regeringen har under senare år vräkt människor från sina hem på halvön och på Jeju Island för att ge plats åt byggandet och utbyggnaden av amerikanska militärbaser.

Den kubanska regeringen vill att den amerikanska basen i Guantanamo ska stängas och att den amerikanska militären ska lämna Kuba. De flesta andra regeringar är inte värda för amerikanska baser under samma typ av tvång som gäller för basen på Kuba. Vissa regeringstjänstemän, oavsett om de personligen korrumpers av krigsprofitörer eller utländska regeringar, ser ekonomiska eller militära fördelar med att vara värd för baser. Amerikanska trupper kan spendera pengar, trots allt. Men på många platser orsakar baser ekonomiska svårigheter snarare än fördelar.

Höjningen av fastighetsskatter och inflation i områden kring amerikanska utländska baser har i många fall visat sig driva lokalbefolkningen ut ur sina hem för att söka sig till andra områden. Vissa områden, särskilt i låginkomstsamhällen på landsbygden, har sett kortsiktiga ekonomiska uppgångar som drivits fram av basbygandet.

På lång sikt skapar dock de flesta baser sällan hållbara, sunda lokala ekonomier. Jämfört med andra former av ekonomisk aktivitet representerar de improduktiv markanvändning, sysselsätter relativt få människor för de ytor som ockuperas och bidrar lite till lokal ekonomisk tillväxt. Forskning har konsekvent visat att när baser slutligen stängs är den ekonomiska effekten generellt begränsad och i vissa fall faktiskt positiv – det vill säga att lokalsamhällen kan få det bättre när de byter baser mot bostäder, skolor, shoppingkomplex och andra former av ekonomisk utveckling. För att göra saken värre för värdländerna har USA:s president nyligen krävt att fler av dem betalar den amerikanska regeringen för privilegiet att låta den upprätthålla sina baser.

Baser, och de vapen och trupper som följer med dem, är en enorm ekonomisk kostnad för ett basopererande land som USA. Regeringstjänstemän ofta talar om att försöka spara pengar, även om de dramatiskt ökar militärutgifterna, vilket inkluderar minst 80 miljarder dollar per år för utländska baser. Den typen av pengar skulle, istället för att gå till något som ingen bett om, något som hotar oss snarare än att skydda oss, kunna investeras någon annanstans och göra världen gott.

VILKA ARBETAR FÖR ATT STÄNGA OCH FÖREBYGGA UTLÄNDSKA MILITÄRBASER?

Lokalbefolkningen har byggt upp folkrörelser för att förhindra planerade baser och stänga befintliga baser på många platser runt om i världen, och de är i allt större utsträckning i kontakt med varandra.

Den 23 februari 2025, och omkringliggande dagar, vidtog individer och organisationer runt om i världen samordnade aktiviteter i sina samhällen för att kräva stängning av alla militärbaser som en del av den globala aktionsdagen för att stänga baser. Över 60 evenemang ägde rum i ...

Australien,	Brasilien,
Kamerun,	Kanada,
Colombia,	Costa Rica,
Danmark,	Ecuador,
England,	Finland,
Tyskland,	Guam,
Irland,	Japan,
Litauen,	Mexiko,
Nederländerna,	Nya Zeeland,
Norge,	Skottland,
Sydkorea,	Sverige,
USA,	Venezuela,
Wales,	
plus online-evenemang från	
Argentina,	Bolivia
och Italien.	

Över 70 organisationer stödde denna insats, inklusive International Peace Bureau, No to War – No to NATO Network, Pace e Bene, RootsAction, Veterans For Peace, War Industry Resisters Network, War Resisters International och World BEYOND War.

Förespråkare för att stänga basen på Diego Garcia tog tillfället i akt att vädja till premiärministern i Republiken Mauritius att göra just detta.

På vissa platser har rörelser fått officiellt stöd. Guvernören i Okinawa har upprepade gånger besökt USA och insisterat på att militärbaser ska stängas. I september förra året anmärkte han i Washington, D.C.: "Under detta besök i USA, utöver de grova brott som begåtts av amerikansk militärpersonal, byggandet av den nya Henoko-basen, PFAS-frågor och det solida genomförandet av den amerikanska styrkans återinsättning, vill vi vädja till ansträngningar för att minska spänningar och bygga förtroende genom folklig diplomati och dialog så att Okinawa aldrig kommer att bli ett slagfält." Han går emot både USA:s och Japans regeringar.

I januari 2025 hotade Honduras president att vräka amerikanska trupper om USA:s president deporterade invandrare från USA. Hittills har det hotet inte följts upp.

För nästan 20 år sedan vräkte Ecuadors regering den amerikanska militären och förbjöd utländska baser. På senare tid har den ecuadorianska regeringen brutit mot sin konstitution för att tillåta utländska baser på Galapagosöarna, och föreslagit att göra detsamma på fastlandet, trots motstånd från parlamentsledamöter, inklusive en tidigare utrikesminister. Konstitutioner som uttryckligen förbjuder utländska militärbaser inkluderar de i Ecuador, Angola, Bolivia, Kap Verde, Litauen, Malta, Nicaragua, Rwanda och Venezuela – samt Ukraina, som nu har både ryska baser och enligt uppgift 12 CIA-baser.

I Afrika har den amerikanska regeringen föreslagit att den kan tänk sig att stänga ambassader, men inte militärbaser. På den globala aktionsdagen höll fredsförespråkare i Kamerun ett möte och lämnade in ett brev till den amerikanska ambassadören med en begäran om att baserna skulle stängas.

Logo från Day of Action i februari 2025

Motståndare till utländska baser i Ecuador februari 2025

Det finns några framgångshistorier i arbetet mot baser.

Den 12 februari 2024, efter år av kamp, med stöd av World BEYOND War och andra, träffade kampanjen Rädsla Sinjajevina Montenegros premiärminister och fick hans löfte att det inte skulle byggas någon militär övningsplats vid Sinjajevina i Montenegro. Detta skulle ha varit ett massivt och destruktivt projekt till förmån för Nato och den amerikanska militären. Det verkar nu tydligt att det inte kommer att hända.

År 2006 fick människor i Tjeckien kännedom om planer på att skapa amerikanska baser i deras land. De organiserade och förhindrade att dessa baser byggdes. År 2007 höll orter i Tjeckien folkomröstningar som matchade nationella opinionsundersökningar och demonstrationer. Deras opposition fick regeringen att vägra vara värd för en amerikansk bas.

Deltagare i Camerun i den Globala dagen för motstånd mot utländska baser 23 februari 2025

I Colombia har en folkrörelse förhindrat byggandet av en bas för den amerikanska militären på ön Providencia, och en ny rörelse för att förhindra en sådan bas på ön Gorgona drar lärdomar av den framgången.

Hawaiianer återtog en ö 2003.

Baser har stängts av en mängd olika anledningar, inte alltid helt eller alls drivna av offentliga påtryckningar. World BEYOND War har skapat en karta över baser som har stängts.

År 2005 stängde USA en bas på Sardinien. Saudiarabien stängde sina amerikanska baser 2003 (senare återöppnade), liksom Uzbekistan 2005 och Kirgizistan 2009.

Den amerikanska militären beslutade att de hade orsakat tillräckligt med skada på Johnston/Kalama-atollen 2004.

Aktivister tvingade USA att ge upp ett skjutfält i Sydkorea 2005.

Aktivism i Vicenza, Italien, (och runt om i Italien och Europa samt i Washington, D.C.) mellan 2005 och 2010 resulterade i att USA bara fick 50 % av den mark de ville ha för sina nya baser.

År 2010 blockerades baser av Colombias högsta domstol.

Irak stängde baser 2011, öppnade igen 2013 och beordrade amerikanska trupper att lämna dem 2020.

År 2020 gav Filippinerna USA 180 dagar på sig att lämna.

År 2020 återlämnade USA 12 militära platser till Sydkorea.

Baser som har stängts har omvandlats för att tjäna fredliga funktioner. Det skulle kunna vara framtiden för alla utländska militärbaser, om de alla stängs ner. Det vore idealiskt att förbjuda dem genom ett internationellt fördrag.

Att nå det målet kommer att kräva mycket mer utbildning, kommunikation och aktivism. Det är omöjligt att mäta den allmänna opinionen för eller emot baserna i ockupationsländerna eftersom det finns så lite kunskap om dem hos allmänheten. Det kan krävas en hel del arbete från medablag, utbildningsinstitutioner och opinionsundersökningsföretag innan vi tydligt kan dokumentera att folket i varje nation, som aldrig har blivit tillfrågade, entusiastiskt kräver att inga utländska militärbaser ska upprätthållas i deras namn.

Demonstration mot utländska baser i Göteborg, 23 februari 2025

Rekommendationer

- Mediebolag och opinionsundersökare bör undersöka den allmänna opinionen om utländska militärbaser, både i värdländer och ockupationsländer.
- Där okunskapen är för stor för att den allmänna opinionen ska kunna mätas bör journalister, lärare och högre utbildningsinstitutioner utbilda människor om utländska militärbaser.
- Nationer som är värdar för eller riskerar att vara värdar för utländska militärbaser bör lagligt förbjuda dem.
- Nationer som ockuperar baser utanför sina gränser bör stänga dem.
- Tidigare värdländer och ockupationsländer bör samarbeta för att på ett säkert sätt omvandla baser till prisvärda bostäder, gröna energianläggningar, skolor, parker, naturparker och andra användbara ändamål.
- Världens nationer bör förbjuda utländska militärbaser genom fördrag.

Anhängare av den globala aktionsdagen för att stänga baser i februari 2025 i Tucson, Arizona